

**Protokół kontroli doraźnej przeprowadzonej w Domu Pomocy Społecznej
„Promień Życia” w Bydgoszczy**

Jednostka kontrolowana

Dom Pomocy Społecznej „Promień Życia” w Bydgoszczy
ul. Łomżyńska 54
85 - 001 Bydgoszcz

Typ domu, ilość miejsc rzeczywistych

Dla osób przewlekle somatycznie chorych – 170 miejsc rzeczywistych.

NIP

Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy 9670117200

Regon

Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy 091338640

Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej

Beata Meler - Kierownik

Jednostka kontrolująca

Wydział Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Bydgoszczy.

Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe kontrolerów:

██████████ – starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej
Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie
upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Nr 219/2019 z 8 kwietnia 2019 r.

██████████ – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej
Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie
upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Nr 219/2019 z 8 kwietnia 2019 r.

(akta kontroli str. 1)

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Kontrolę przeprowadzono w dniach: 9, 10 kwietnia 2019 r.

Przedmiotowy zakres kontroli

Zbadanie standardu świadczonych usług w zakresie potrzeb bytowych i opiekuńczych wobec mieszkańców domu - w związku z powzięciem informacji o występujących nieprawidłowościach w tym zakresie.

Okres objęty kontrolą: stan bieżący

W niniejszym protokole zastosowano następujące skróty i oznaczenia:

- **ustawa o pomocy społecznej** – ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.);
- **rozporządzenie w sprawie domów pomocy społecznej** - Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734);
- **DPS lub dom, jednostka** - Dom Pomocy Społecznej „Promień Życia” w Bydgoszczy przy ul. Łomżyńskiej 54;
- **mieszkaniec** – mieszkaniec Domu Pomocy Społecznej „Promień Życia” w Bydgoszczy przy ul. Łomżyńskiej 54;
- **kontrolerzy, zespół inspektorów, zespół kontrolny** – zespół pracowników komórki organizacyjnej do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej o których mowa w art. 127 ustawy o pomocy społecznej.

Kontrolę przeprowadzono w obecności Pani Beaty Meler – Kierownika domu. Ustalenia zawarte w protokole oparto o informacje i wyjaśnienia udzielone przez kierownika, skontrolowaną dokumentację oraz oględziny pomieszczeń budynku.

Ustalenia kontroli

Dom Pomocy Społecznej „Promień Życia” w Bydgoszczy przy ul. Łomżyńskiej 54, jest jednostką stałego pobytu, przeznaczoną dla osób przewlekle somatycznie chorych. Dom został wpisany do Rejestru Domów Pomocy Społecznej prowadzonego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego, na podstawie zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej z dnia 25 lutego 2009 r. znak: WPS.III.SSz.9013/8/2009. Zezwolenie wydane zostało na czas nieokreślony.

Podstawa prawna funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej „Promień Życia”

Zgodnie z Uchwałą nr XXIX/528/16 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie utworzenia Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy, z dniem 1 lipca 2016 r. został utworzony Zespół Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy. W skład ww. Zespołu wchodzi m.in. Dom Pomocy Społecznej „Promień Życia”.

Statut Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy wprowadzony Uchwałą nr XXIX/528/16 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 kwietnia 2016 r.

Regulamin organizacyjny Domu Pomocy Społecznej „Promień Życia” wprowadzony Zarządzeniem nr 2/16 Dyrektora Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy.

(akta kontroli str. 4-19)

Ustalenia dotyczące Domu Pomocy Społecznej „Promień Życia” w Bydgoszczy dla osób przewlekle somatycznie chorych

Dom Pomocy Społecznej „Promień Życia” w Bydgoszczy mieści się w trzy kondygnacyjnym budynku, który posiada zainstalowane dwie windy dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Budynek oraz jego otoczenie są pozbawione barier architektonicznych. W domu znajduje się 113 pokoi, 67 jednoosobowych, 40 dwuosobowych, 5 czteroosobowych i 1 pokój trzyosobowy.

Zespół Terapeutyczno-Opiekuńczy, wskaźnik zatrudnienia

Odpowiednio do treści §2 ust. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, dom powołuje Zespół Terapeutyczno-Opiekuńczy składający się z pracowników domu, którzy bezpośrednio zajmują się wspieraniem mieszkańców.

Na podstawie, sporządzonego na potrzeby kontroli, wykazu pracowników domu będących w Zespole Terapeutyczno-Opiekuńczym w Domu Pomocy Społecznej „Promień Życia” w Bydgoszczy dla osób przewlekle somatycznie chorych, stwierdzono, iż w zespole zatrudnionych jest 85 pracowników.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy wynosi 0,5 ($85 \div 170$) na jednego mieszkańca, a tym samym spełnia wymogi określone w §6 ust. 2 pkt 3 lit. c rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 20-24)

Rozkład pracy pielęgniarek, opiekunów oraz pokojowych – grafiki oraz listy obecności

W domu obowiązuje podział wszystkich mieszkańców na poszczególne sekcje, dokonany według kondygnacji budynku oraz stanu samodzielności mieszkańców. Na parterze znajduje się sekcja o nazwie Magnolia licząca 32 mieszkańców całkowicie niesamodzielnych, piętro pierwsze zajmują dwie sekcje Malwa I z liczbą mieszkańców 32 oraz Malwa II, gdzie przebywa 28 mieszkańców. Na drugim piętrze wydzielono sekcje Wrzos I i Wrzos II z liczbą mieszkańców odpowiednio 45 i 33.

W DPS zatrudnionych jest na umowę o pracę 9 pielęgniarek i 61 opiekunów, wszyscy w pełnym wymiarze czasu pracy.

Pielęgniarki pracują w systemie 12 godzinnym dziennym i nocnym:

7⁰⁰ - 19⁰⁰ i 19⁰⁰ - 7⁰⁰

ponadto w systemie 4 i 8 godzinnym rannym i popołudniowym:

7⁰⁰ - 11⁰⁰ i 15⁰⁰ - 19⁰⁰

7⁰⁰ - 15⁰⁰ i 11⁰⁰ - 19⁰⁰

Z analizy przedłożonych grafików pielęgniarek za okres styczeń-marzec 2019 r. wynika, iż w trakcie dnia dyżur pełnią 3 lub 4 pielęgniarki, w nocy opiekę nad mieszkańcami sprawuje 1 pielęgniarka.

Opiekunowie pracują w systemie dziennym i nocnym 8 godzinnym:

6⁰⁰ - 14⁰⁰ , 14⁰⁰ - 22⁰⁰ , 22⁰⁰ - 6⁰⁰

Analiza grafików opiekunów wykazała co następuje:

Sekcja Magnolia: w godzinach 6⁰⁰ do 14⁰⁰ dyżur pełni 3, 4 lub 5 opiekunów, w godzinach od 14⁰⁰ do 22⁰⁰ opiekę sprawuje 3 lub 4 opiekunów, na dyżurze nocnym przebywa 2 opiekunów.

Sekcja Malwa I: w godzinach 6⁰⁰ do 14⁰⁰ dyżur pełni 3 lub 4 opiekunów, w godzinach od 14⁰⁰ do 22⁰⁰ opiekę sprawuje 3 opiekunów, na dyżurze nocnym przebywa 1 opiekun.

Sekcja Malwa II: w godzinach 6⁰⁰ do 14⁰⁰ dyżur pełni 2 lub 3 opiekunów, w godzinach od 14⁰⁰ do 22⁰⁰ opiekę sprawuje 2 opiekunów, na dyżurze nocnym przebywa 1 opiekun.

Sekcja Wrzos I: w godzinach 6⁰⁰ do 14⁰⁰ dyżur pełni 3 lub 4 opiekunów, w godzinach od 14⁰⁰ do 22⁰⁰ opiekę sprawuje 3 opiekunów, na dyżurze nocnym przebywa 1 opiekun.

Sekcja Wrzos II: w godzinach 6⁰⁰ do 14⁰⁰ dyżur pełni 2, 3 lub 4 opiekunów, w godzinach od 14⁰⁰ do 22⁰⁰ opiekę sprawuje 2 opiekunów, na dyżurze nocnym przebywa 1 opiekun.

Zmiany w grafikach wynikają z nagłych przypadków, urlopów na żądanie, zachorowań pracowników lub opieki nad dziećmi. Reorganizacji dyżurów spowodowanej absencją pracowników, dokonuje się w obrębie jednego piętra.

(akta kontroli str. 25-82)

W związku z powziętą przez Wydział Polityki Społecznej informacją, która wskazuje iż w DPS są ograniczone lub brakuje podstawowych środków ochrony osobistej w postaci rękawiczek gumowych jednorazowych, analizie poddano ilość tych środków przekazanych do DPS "Promień Życia" w okresie od lipca 2016 r. – 970 opakowania, w 2017 r. – 2.393 opakowania i w 2018 r. 2.436 opakowań.

Zgodnie z oświadczeniem kierownika domu, rękawiczki gumowe jednorazowe są przydzielane opiekunom i pielęgniarkom w ilości trzech opakowań (100 sztuk w opakowaniu) miesięcznie ze stałą możliwością domówienia u kierownika zespołu opieki. Pozostali pracownicy otrzymują rękawiczki według potrzeb. Procedurę zamówień w DPS reguluje Zarządzenie nr 28/2019 Dyrektora Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy z dnia 19 marca 2019 r. zmieniające Zarządzenia nr 63/2016 z dnia 4 listopada 2016 r. w sprawie wprowadzenia procedury dokonywania wydatku finansowego.

Zakup rękawiczek gumowych jednorazowych w Zespole odbywa się na podstawie umów zwartych na okres 12 miesięcy z dostawcami wyłonionymi w trybie pozaustawowego zapytania ofertowego. Wybór dostawcy następuje w oparciu o dwa kryteria ceny oraz jakości. W postępowaniu na zakup rękawiczek gumowych jednorazowych o wyborze decyduje w 70% cena i 30% jakość. Oceny jakości dokonuje komisja powołana zarządzeniem dyrektora zespołu, składająca się z pracowników sekcji opieki trzech domów. Ocenia się między innymi szczelność, łatwość nakładania, wytrzymałość i właściwości przeciwalergiczne.

W przypadku dostaw, w których rękawiczki ulegają zbyt szybkiemu rozdarciu, produkt jest reklamowany.

Powzięta informacja wskazuje również na braki w ręcznikach, kocach oraz bieliźnie pościelowej, która jest w złym stanie lub jest dziurawa. Zespół kontrolny podczas oględzin domu dokonał kontroli magazynków czystej pościeli oraz wybiórczo dokonał przeglądu kompletów posieli. W wyniku tych czynności nie stwierdzono aby pościel była w złym stanie lub była dziurawa.

Kierownik domu oświadczył, iż pościel jest wymieniana mieszkańcom w miarę potrzeb, każdorazowo po zabrudzeniu i nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie. Na dzień kontroli 20 mieszkańców korzystało z własnej pościeli, pozostali mieszkańcy korzystają z pościeli, którą zapewnia dom.

Większość mieszkańców posiada własne ręczniki. Raz w roku dom zakupuje 200 sztuk ręczników na potrzeby mieszkańców. W 2018 r. dom przekazał mieszkańcom po jednym ręczniku średnim i jednym kąpielowym.

Zestawienie sporządzone na potrzeby kontroli wskazuje, iż w 2017 r. dom otrzymał 40 kompletów pościeli i 20 prześcieradeł. W 2018 r. 120 kompletów pościeli, 98 prześcieradeł i 170 ręczników.

Środki higieny osobistej, pieluchomajtki i podkłady jednorazowe

Kierownik domu oświadczył, iż w latach od 2017 – do I kwartału 2019 r. w DPS nie było mieszkańców, którzy nie mieli środków finansowych aby zapewnić sobie zakup środków czystości i higienicznych. Dom w zapytaniach o ceny leków i środków opatrunkowych umieszcza również pytanie o cenę na środki pielęgnacyjne typu mydło, szampon, oliwka, chusteczki nawilżające, pianka do golenia. Mieszkańcy po zapoznaniu się z ofertą mogą zamawiać środki higieniczne i pielęgnacyjne poprzez dostawcę leków.

Pieluchomajtki i podkłady jednorazowe kupowane są indywidualnie na zlecenie na wyroby medyczne dla poszczególnych mieszkańców. Dostawca wyłaniany jest analogicznie jak przy zamawianiu rękawiczek gumowych. A podczas opiniowania przedmiotu zamówienia oceniana jest wytrzymałość przylepców i właściwości przeciwalergiczne.

Zestawienie sporządzone przez kierownika wskazuje sukcesywny wzrost zamawianych przez dom pieluchomajtek, wkładek i podkładów.

W toku oględzin domu przeprowadzono rozmowy z losowo wybranymi pracownikami domu. Pytano pracowników o opinie dotyczące ilości i jakości przydzielanych rękawiczek gumowych jednorazowych. Z odpowiedzi pytanych osób wynika, że nie występuje problem z ilością rękawiczek, natomiast zdarza się, że szybko się niszczą, pękają. Jeśli chodzi o brak pościeli lub jej niezadowalający stan, żadna z pytanych osób nie wskazała, iż w domu występują braki w tym zakresie.

(akta kontroli str. 83-94)

Łóżka specjalistyczne rehabilitacyjne

Ze sporządzonego przez kierownika na potrzeby kontroli zestawienia zakupu łóżek specjalistycznych wynika, że w 2017 r. zakupiono jedno łóżko elektryczne rehabilitacyjne z materacem. Jedno łóżko elektryczne rehabilitacyjne zostało pozyskane z darowizny, a dwa łóżka rehabilitacyjne zostały przeniesione z DPS „Słoneczko”. W 2018 r. zakupiono jedno łóżko elektryczne rehabilitacyjne z materacem. W I kwartale 2019 r. zakupiono jedno łóżko elektryczne rehabilitacyjne z materacem i trzy łóżka rehabilitacyjne. Do realizacji jest zakup ośmiu łóżek elektrycznych wraz z materacami. Kierownik domu wyjaśnił, iż na bieżąco analizowane są potrzeby w zakresie zakupu łóżek specjalistycznych. Jeśli pogorszenie stanu zdrowia mieszkańca wymaga zaopatrzenia w łóżko specjalistyczne, a dom nie posiada go w swoich zasobach, kierownik ma możliwość wnioskowania o zakup dodatkowego łóżka z zastosowaniem procedury dokonywania wydatku finansowego. Na dzień kontroli dom posiadał w swoich zasobach jedno wolne łóżko rehabilitacyjne.

(akta kontroli str. 94-110)

Środki czystości

Zarządzenie nr 68/18 Dyrektora Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia wykazu środków chemicznych i dezynfekcyjnych stosowanych w Domach Pomocy Społecznej: „Słoneczko”, „Promień Życia”, „Jesień Życia” określiło stosowane w DPS środki chemiczne i dezynfekcyjne, ich zastosowanie oraz stężenie preparatów.

W okresie do 30 czerwca 2018 r. tj. przed wejściem w życie ww. zarządzenia w domu stosowano ogólnodostępne na rynku środki czystości takie jak: Domestos, Tytan Płyn, Cif Mleczko, Cilit Kamień i Rdza, Płyn Ajax Uniwersalny, Pronto, Płyn do dezynfekcji powierzchni VC, Płyn do szyb.

Zarządzeniem nr 67/18 Dyrektora Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia karty monitorowania czystości w pomieszczeniach wprowadzona została „*Karta monitorowania czystości pomieszczeń w ...*”, na której pracownik domu odnotowuje: dzień, pomieszczenie i jego nr, preparat, którego użyto oraz rodzaj wykonanej czynności.

(akta kontroli str. 111-165)

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych, zespół inspektorów nie potwierdził informacji o nieprawidłowościach funkcjonowania DPS „Promień Życia”

w zakresie objętym kontrolą. W związku z powyższym zespół nie sformułował zaleceń pokontrolnych.

Na tym protokół zakończono:

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których po jednym otrzymują:

1. Dyrektor Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy.
2. Wojewoda Kujawsko-Pomorski.

Poprzez zamieszczenie w protokole kontroli niżej wymienionych pouczeń kontrolerzy poinformowali Dyrektora jednostki kontrolowanej o przysługujących mu uprawnieniach z mocy przepisów rozporządzenia z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.), tj.:

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu z kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki kontrolowanej nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.
6. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.

7. Zespół inspektorów przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia.
8. Z przeprowadzonych dodatkowych czynności kontrolnych sporządza się protokół.
9. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń, w całości lub w części, zespół inspektorów zajmuje stanowisko na piśmie i przekazuje je do akceptacji Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszcy.
10. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń przekazuje się kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.

**Zespół Kontrolny
Oddział Kontroli i Nadzoru
w Pomocy Społecznej
Wydział Polityki Społecznej
Kujawsko-Pomorski
Urząd Wojewódzki
w Bydgoszcy**

